

Dweilen met de kraan open

Prof. dr. Nico van der Lely

In 2006 had ik alle reden om in het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft de eerste polikliniek Jeugd en Alcohol op te richten. Mijn werk leek te veel op dweilen met de kraan open. Ik lapte een gestaag groeiend aantal kinderen op dat met een alcoholcoma binnenkwam op de spoedeisende hulp, terwijl drankproducenten het voor die kinderen tegelijkertijd eenvoudig en aantrekkelijk maakten om alcohol te drinken. Ouders, onderwijs en overheid deden te weinig om alcoholschade bij kinderen te voorkomen.

Als arts bemoei ik me ook met de oorzaak van de aandoening

Een longontsteking of andere medische aandoening bij een kind zijn niet te voorkomen; alcoholvergiftigingen zijn dat wel. Dat kon en moest anders. Daarom trad ik buiten de ziekenhuismuren. Ik ging in gesprek met gezondheidsorganisaties, politici, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en vele anderen en gaf samen met politie en lokale

overheden voorlichting aan ouders op middelbare scholen. Ook was ik betrokken bij de verhoging van de leeftijdsgrens waarop in Nederland alcohol mocht worden gekocht van 16 naar 18 jaar.

Dat heeft geholpen, maar het is nog niet genoeg. Bij studenten loopt het momenteel de spuigaten uit. Zeker, studenten drinken traditiegetrouw veel, maar net als bij de kinderen die ik in het ziekenhuis zag, wordt het ook bij studenten steeds bonter: langere alcoholcoma's, hogere alcoholpromillages, almaar extremere drankspelletjes. De bierkraan gaat niet alleen op sociëteitsavonden open, maar elke dag, vanaf het ontbijt.

Als arts heb ik inmiddels ontdekt dat ik die excessen ten goede kan keren. Als een arts het zegt, komt de boodschap echt aan. Ook studenten blijken naar me te luisteren. Voor mijn derde boek *Stop met alcohol voor jongeren - Waarom dat moet en hoe het kan* lieten 25 mensen van diverse pluimage in Nederland en Vlaanderen zich interviewen. Ook zij zeggen unaniem: het moet en kan een stuk minder met die alcohol voor jongeren. Dweilen met de (bier)kraan open, ik pas ervoor. Ik bemoei me daarom ook met wat zich eerder voordoet op de tijdlijn, dus met de oorzaak van de aandoening waarmee patiënten bij mij in het ziekenhuis komen.

Fotografie: Frank van der Burg

Onder de lezers van *Medisch Dossier* bevinden zich ook mijn beroeps-genoten; mensen die hard werken in de gezondheidszorg. Ik doe een dringend beroep op jullie: treed buiten de ziekenhuismuren en laat je horen. Draag bij aan preventie. Als jij ook het gevoel hebt dat je staat te dweilen met de kraan open: draai de kraan dan dicht.

Om het voor iedereen mogelijk te maken zich in te zetten voor preventie roep ik gezondheidsorganisaties en de overheid op de handen ineen te slaan. Geef samen een stevige draai aan de spreekwoordelijke kraan. Ik hoop dat het ministerie van VWS inziet dat preventie de juiste weg is. Voorkomen is beter dan genezen. Daar is financiering en steun vanuit de overheid voor nodig, geen bezuiniging. En daar zijn artsen en gezondheidswerkers voor nodig die de maatschappij ingaan en onderbouwde waarschuwingen laten horen. ■

